

הכיפורים

מחזור ליום
יבנאל תשע"ז

שער הקשבה

רואים רחוק רואים שקוף
מילים: יענקל'ה רוטבליט
לחן: שמוליק קראוס

צר היה כל כך
הייתי אז מוכרח
לפרוש כנפיים ולעוף
אל מקום שבו
אולי כמו הר בבו
רואים רחוק רואים שקוף.

בן אדם כעץ שתול על מים
שורש מבקש
בן אדם כסנה מול
השמיים
בו בוערת אש.

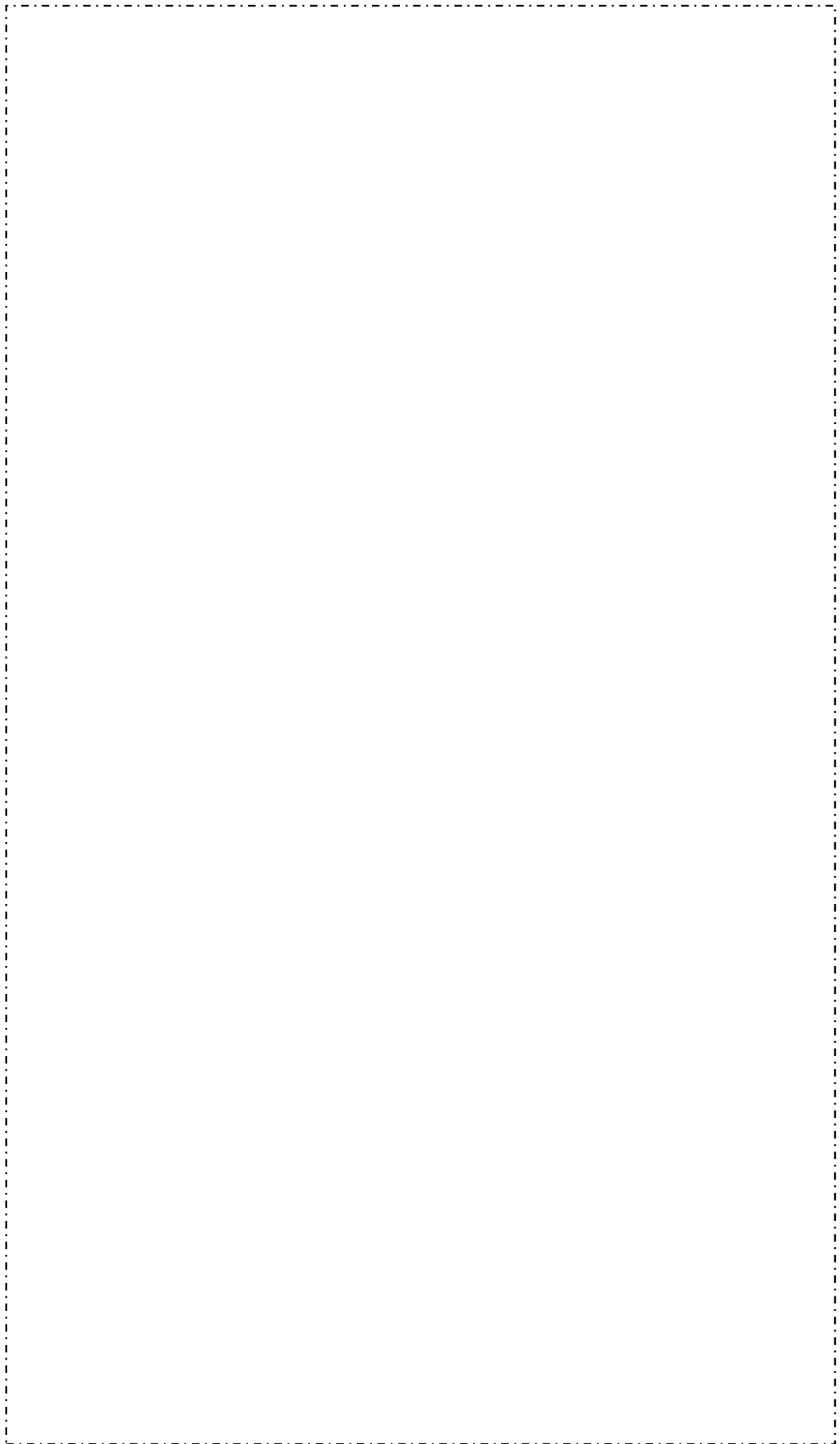
אז דרכי אבדה
חיי היו חידה
צמא כמו הלך במדבר
אל מילת אמת
שכוח בה לתת
לשאת פנים אל המחר.

בן אדם...

בערה בי אש
יצאתי לבקש
ימים סערתי כסופה
שבתי אל ביתי
למצוא שאת איתי
עד בוא הדרך אל סופה.

ת

שער החשבון והתשובה

הרשות נתונה

...רשות לכל אדם נתונה: אם רצה להטות עצמו לדרך טובה ולהיות צדיק - הרשות בידו. ואם רצה להטות עצמו לדרך רעה - הרשות בידו. אל יעבר במחשבתך דבר זה שאומרים טפשי אמות העולם ורב גלמי בני-ישראל, שהקדוש-ברוך-הוא גוזר על האדם מתחלת בריתו להיות צדיק או רשע. אין הדבר כן, אלא כל אדם ראוי לו להיות צדיק כמשה רבנו או רשע כירבעם, ואין מי שיכפה עליו, ולא מי שמושכו לאחד משני הדרכים, אלא הוא עצמו נוטה לאיזו הדרך שירצה.

רמב"ם, הלכות תשובה, ה, א-ב

ללמוד לסלוח

אדם צריך ללמוד שיעור בסליחה לא רק ביום תשובה, אלא בכל הימים האחרים.

לסלוח לעצמו. נקודה. לסלוח למי שאינו יכול להיות מי שאינו.

לסלוח למי שמשתדל ואף על פי כן הכל יוצא לו סבוך או הפוך או שלא יוצא כלל.

לסלוח למי שטרם למד לסלוח.

אדם צריך ללמוד לסלוח כדי שחיינו יהיו רכים יותר; שקצוותיהם יהיו קהים ומחטיו קטומים; שהליכותיו יהיו מעודנות יותר; שיהיה יכול לשאת את עצמו ולתת לעצמו מנוחה משאיפותיו המושלמות המייסרות אותו; כדי שהפסגות שהוא מבקש להעפיל עדיהן יהיו מושגות אפילו לא יוכל אלא למחציתן.

אדם צריך לסלוח לעצמו כדי שיהיה ראוי לסליחותיהם של אחרים; ללמוד לחיות בשלום עם המלחמות שאוסרות עליו כמיהותיו החזקות מכוחן לממשן.

אדם צריך ללמוד לסלוח לעצמו! סימן קריאה.

מה שנחוץ לנו יותר מכל בימים טרופים אלה זה להתאמן בסליחות.

אברהם שרון, קיבוץ רשפים

אשמנו לפי נוסח האשכנזים

אשמנו. בגדנו. גזלנו. דברנו דפי:
העוינו. והרשענו. זדנו. חמסנו. טפלנו שקר:
יעצנו רע. כזבנו. לצנו. מרדנו. נאצנו. סררנו. עוינו. פשענו. צרנו. קשינו ערף:
רשענו. שחתנו. תעבנו. תעינו. תעתענו

בשבח הדיעה הרעה על עצמך ויסלבה שימבורסקה

לכז אין שום טענות כלפי עצמו.
מוסר כליות זר לפנתר השחר.
דג הפירנה לא מפקפק בצדקת מעשיו.
נחש הפעמונים מקבל את עצמו ללא סיג.

אין בנמצא תן עם בקרת עצמית.
הארבה, התנין, השערונית, וזבוב הבקר
חיים כמות שהם חיים ומרצים מזה.

מאה קילו שוקל לב הליתן אורקה.
אבל מצד שני הוא קל.

אין לה דבר חיתי יותר
ממצפון נקי
על הפלנטה השלישית במערכת השמש.

ישעיהו פרק נח א קרא בגרון אל-תחשף, פשופר הרם קולך; והגד לעמי פשעם, ולבית יעקב חטאתם. ב ואותי, יום יום ידרשון, ונדעת דרכי, יחפצון; פגוי אשר-צדקה עשה, ומשפט אלהיו לא עזב, ישאלוני משפטי-צדק, קרבת אלהים יחפצון. ג למה צמנו ולא ראית, ענינו נפשנו ולא תדע; הן ביום צמכם תמצאו-חפץ, וכל-עצביכם תנגשו. ד הן לריב ומצה תצומו, ולהכות באגרף רשע; לא-תצומו כיום, להשמיע במרום קולכם. ה הקנה, יהנה צום אבחרהו--יום ענות אדם, נפשו; הלכף פאגמן ראשו, ושק נאפר יציע--הלנה תקרא-צום, ויום רצון ליהנה. ו הלוא זה, צום אבחרהו--פתח חרצבות רשע, התר אגדות מוטה; ושלח רצוצים חפשים, וכל-מוטה תנתקו. ז הלוא פרס לרעב לחמה, ועניים מרודים תביא בית: פי-תרצה ערם וכסיתו, ומבשרך לא תתעלם. ח אז יבקע פשח אורך, וארכתה מהרה תצמח; והלך לפניה צדקה, פבוד יהנה יאספה.

ויקרא כה י' " וקדשתם את שנת החמשים שנה, וקראתם דרור בארץ לכל ישביה; ויבל הוא תהיה לכם, וישבתם איש אל אחזתו ואיש אל משפחתו תשב. "

יריב בן אהרון, במאמרו "תיקון החברה כמעשה של תשובה" (שדמות, ס"ח) אומר:

"ואולי הגלות והפיזור הם שמונעים מישראל את הגשמתה השלמה של חברת מופת, שסימנה העתיק: שמיטה ויובל? אולי הפיזור הוא חלק מהוויה של עם, שלא מסוגל לעשות תשובה במונחים של המקרא? תשובת ציבור המתקן את עצמו, בארצו ובחברתו לאור עקרונותיו המקודשים...

עם החזרה לארץ ישראל, ניתן אולי להשיב ליום הכיפורים ולעשרת ימי התשובה את תכנם המקורי. דהיינו: התשובה קשורה לחידוש פני החברה, לתיקון אי-צדק חברתי. דרך זו, השואבת את השראתה מרעיונות היובל, יש בה מקורות להתרעננות של הציונות, היא מאפשרת לבנות את החיים בארץ מתוך אותה השקפה של מהפכה מתמדת. ספק, אם ליהודי בן זמננו החי בארץ יש אפשרות להתייחס למושג "התשובה", אם אין היא קשורה בטבורה למעשים."

שער אזכרת נשמות

שער הודיה

תודה
מילים: עוזי חיטמן
לחן: דאלארס

תודה על כל מה שבראת
תודה על מה שלי נתת
על אור עיניים
חבר או שניים
על מה שיש לי בעולם
על שיר קולח
ולב סולח
שבזכותם אני קיים

תודה על כל מה שבראת
תודה על מה שלי נתת
על צחוק של ילד
ושמי התכלת
על אדמה ובית חם
פינה לשבת
אישה אוהבת
שבזכותם אני קיים

תודה על כל מה שבראת
תודה על מה שלי נתת
על יום של אושר
תמימות ויושר
על יום עצוב שנעלם
תשואות אלפיים
וכפיים
שבזכותם אני קיים.